



Kort verslag van den arbeid van het Comité van het Roode Kruis te Utrecht, als commissie opgetreden ten behoeve van watersnoodlijdenden in Maart 1876

<https://hdl.handle.net/1874/234606>

Br. 1876. VIII, 3

mm 11039

KORT VERSLAG

VAN DEN

ARBEID VAN HET BESTUUR

VAN HET

Comité van het Roode Kruis

TE UTRECHT.

**Als commissie opgetreden ten behoeve van watersnood-
lijdenden in Maart 1876.**



WAT

oct.
1932



KORT VERSLAG

VAN DEN

ARBEID VAN HET BESTUUR

VAN HET

COMITÉ VAN HET ROODE KRUIS

TE UTRECHT.

**Als commissie opgetreden ten behoeve van watersnoodlijdenden
in Maart 1876.**

Naardien het Utrechtsche Comité van het Roode Kruis het beginsel is toegedaan om ook in tijd van vrede bij groote volksrampen helpend op treden zoo kan het geen verwondering baren dat het in de dagen van Maart 1.1, toen het gevaar voor watersnood bij den dag dreigender werd, geen werkeloos toeschouwer wenschte te blijven. Integendeel terecht zou men het bestuur hebben mogen laken als het niets had gedaan tot leeniging van een ramp die eigene landgenooten bedreigde, en zijne organisatie, zijne magazijnen en lokaliteit niet zooveel mogelijk had dienstbaar gemaakt aan het verleen van hulp.

Het besluit tot handelen werd 15 Maart genomen en aan

den heer majoor kommandant van het bataillon mineurs, die zich met zijne manschappen op een zeer door het water bedreigd punt te Vreeswijk bevond, werd aangeboden over ons materieel te beschikken ten behoeve van de bevolking die bij een dijkbreuk aan zooveel zou behoefte hebben; inmiddels werden in de magazijnen der Amalia-stichting een aantal kisten gepakt met kleedingstukken, matrassen, lakens, dekens enz., om op het eerste telegram dadelijk beschikbaar te zijn. Vrijdag 17 Maart werd het besluit genomen dat ons bestuur zich als Watersnood-Commissie zou vormen en aan onze medeburgers zich zou aanbieden voor den ontvangst van geld en goed, terwijl mede nog dienzelfden dag de gebouwen der Amalia-stichting werden gesteld ter beschikking van Z. Exc. den heer Commissaris des Konings alhier, voor het geval slachtoffers van den watersnood huisvesting behoefden.

Zaterdag morgen mogten onze Voorzitter en Secretaris in eene particuliere audientie van den heer Commissaris des Konings de verzekering ontvangen dat Z. Exc. gaarne in tijd van nood van de aanbieding der Amalia-stichting zou gebruik maken, alsmede dat Z. Exc. ons optreden als eene Commissie voor den watersnood zeer op prijs stelde.

Dien middag verscheen in het Utrechtsch Dagblad eene uitnoodiging gericht tot onze stadgenooten ondertekend door de Eereleden en Bestuursleden van het Comité waarbij wij mededeelden dat een aanzienlijke voorraad van kleeding en dekking en levensmiddelen nog heden zou vertrekken naar de geteisterde streken en tot het schenken van liefdegaven opwekten.

's Namiddags vertrok die bezending per Staatsspoor naar Hedel onder geleide van twee bestuursleden, nadat vooraf per telegram aan den heer Commissaris des Konings van Noord-Brabant van dit transport kennis gegeven en verzocht

was, dat namens Z. Exc. de goederen (daar de trein niet verder reed) te Hedel mogten worden afgehaald.

Ten gevolge van de groote drukten en van het ongewisse van vertrek en aankomst van stoombootjes te Hedel verscheen er geen afgezant uit den Bosch. De avond begon te vallen en onze deputatie besloot nu de 9 colli tijdelijk onder de hoede te stellen van den stationschef en voorts de bemiddeling in te roepen van den heer burgemeester van Hedel. Met de meeste bereidwilligheid verklaarde deze zich bereid om de goederen den volgenden morgen vroeg naar de eerste boot die van Hedel naar 's Bosch vaart, te doen transporteren en bood allerhulpvaardigst aan, voor het vervolg op gelijke wijze te handelen met alle zendingen die ons Comité ter verdeling in N.-Brabant aan hem zou willen adresseeren.

Zoo kon de Commissie dan nu gerustelijk huiswaarts keeren. 's Avonds, nog laat, werd op een berigt dat watersnoodlijdenden alhier zouden moeten worden gehuisvest, in overleg met Z. Exc. den heer Commissaris des Konings het noodige voorbereid om in dienzelfden nacht 50 menschen in de Amalia-stichting onder te brengen. Eene latere mededeeling bracht de tijding dat die vluchtelingen echter niet zouden aankomen

Het is voorzeker wel geoorloofd hier te herinneren dat bij deze en alle volgende verzendingen van de zijde van alle hooger of lager geplaatste beambten en bedienden van de Staats- en Rhijuspoorwegen de meest mogelijke medewerking is ondervonden niet alleen, maar dat ook met den meesten spoed de zendingen verder zijn gedirigeerd en dat het personeel zich zeer beijverd heeft om werkzaam te zijn in het belang van de noodlijdenden door den watersnood.

In eene Maandag 20 Maart gehoudene bestuursvergadering werd besloten zich permanent te verklaren en werd de com-

missie van beheer over de magazijnen uitgenoodigd alles voor verdere zendingen gereed te maken; dagelijks ten 3 uur zouden de bestuursleden in de Amalia-stichting vergaderen en inmiddels werd vastgesteld dat men zich in verbinding zou stellen met de provinciale watersnood-commissiën te 's Hertogenbosch en te Arnhem en die te Gorinchem voor Zuid-Holland, ten einde zekere opgaven te erlangen omtrent de heerschende behoeften.

De volgende verzendingen vertrokken 20, 23, 24, 25, 26 Maart naar Hedel voor den Bosch, Steenderen, Hedel, Brakel en Poederroijen, Hedel; 31 Maart, 1, 3, 5, 24, 28 April, 10 Mei naar Vianen, Zoelen, den Bosch, Vlijmen, Gorinchem, den Bosch, Engelen, Lith, Engelen; zij bevatten rijst, boonen, aardappelen, brood, spek, kaas, lijnkoeken (4 waggons) beddegoed, kleedingstukken voor mannen, vrouwen en kinderen van allerlei leeftijd, ook luiersmandgoed.

Het was een drukke, voortdurende arbeid; de comités van het Roode Kruis te 's Hage en te Zeist en een aantal particulieren deden ons goederen toekomen die dan zooveel noodig gesorteerd spoedig verder werden verzonden.

Aan de watersnood-commissiën te Gorinchem, Engelen, Oss, Zoelen, Lith, Nederhemert, en Brakel werden op aanvraag bijdragen in geld toegezonden.

Was het voor de commissie een streelend bewijs van vertrouwen en goedkeuring dat haar zoo vele bijdragen in geld en goed werden aangeboden, het was haar hoogst aangenaam daardoor in staat te worden gesteld zooveel en dikwijls zoo ter regter tijd hulp te kunnen verleen.

Zoowel onze organisatie als de uitmuntende inrigting van de lokaliteit der Amalia-stichting voor ontvangst, verpakking en verzending van goederen, bleken berekend voor de taak die te volbrengen was. Menig blijk van welwillend-

heid heeft de commissie ondervonden; onder meer het ter harer beschikking stellen door den heer W. van een goederenwagen met muilezel voor het transport van goederen naar de stations.

Met den heer Burgemeester dezer gemeente en de leden der vroegere watersnood-commissie van 1861 waren wij eveneens in relatie gekomen en zij ondersteunden ons met niet onaanzienlijke geldsommen. De kapittelridders van de balje van Utrecht der Ridderlijke Duitse orde vertrouwden ons ook een aanzienlijke som toe om spoedig en afdoende hulp te kunnen verleen.

Van alle ontvangene giften gaven wij zoo spoedig mogelijk in het *Utrechtsch Dagblad* kennis.

Ook aan allen nood komt een einde. Met het weerstand bieden van de dijken, het keeren van den wind, het vallen van het water en het ontvangen van ondersteuning kwam de noodlijdende bevolking allengs na weken tot dien toestand terug dat althans op vele plaatsen de veldarbeid kon worden aangevangen. Aan zendingen van goederen ontstond al minder behoefte, hier en daar nog aan veevoeder; maar voor herstel van schade door behoefligen geleden aan huis en schuur, aan restitutie van mest en zaaikoren, landbouwgereedschappen en meubelen zal nog veel geld noodig zijn. Onze commissie is nog in staat daartoe naar vermogen bijtedragen en heeft zich ook daarvoor wederom in betrekking gesteld met de bovengenoemde commissiën. Om deze reden heeft zij gemeend zich niet te kunnen aansluiten aan de Algemeene vereenigde commissiën van Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage die daarvoor nog een zeer aanzienlijk bedrag beschikbaar hebben.

Wij eindigen ten slotte dit korte overzicht van onzen arbeid met de mededeeling dat vier en twintig verzendingen van

geld en goederen zijn gedaan en met een staat van uitgaven als volgt:

Aan geld verzonden	f	1425.00
Aan veevoeder.	-	1760.00
Aan levensmiddelen	-	2114.22
Aan kleedingstukken en bedfournituren.	-	6314.98 ^s
Aan advertentie- en drukkosten	-	33.70
Aan administratiekosten: als briefporten, telegrammen, transportkosten, arbeidsloonen en diversen	-	302.98
Totaal	f	11950.88 ^s

Namens het Bestuur van het Comité,

UTRECHT, Juni 1876.

J. W. SCHUBART,

Voorzitter.

Dr. P. TEMPLEMAN VAN DER HOEVEN,

Secretaris.